Lieta Nr.A42446806
A554-08/11

S P R I E D U M S
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 17.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Ozola,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *K.K.* pieteikumu par Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnija lēmuma Nr.145 (sēdes protokols Nr.14, 2.punkts) atcelšanu, labvēlīga administratīvā akta izdošanu un materiālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 14.martā Alūksnes pilsētas zemes komisija, pamatojoties uz likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta 3.punktu, Valsts Zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas 2006.gada 13.marta pilsētas zemes vērtības kompensācijas aprēķina protokolu Nr.177, pieņēmusi lēmumu Nr.47 (protokols Nr. 6, 4.punkts) „Par kompensācijas piešķiršanu par zemi". Ar šo lēmumu *K.K.* (turpmāk – pieteicēja) par zemi 683m^2 platībā Helēnas ielā l, Alūksnē, ko aizņemt pilsētas ielas, pēc zemes vērtības uz 1940.gadu, tika piešķirti 16,7 kompensācijas sertifikāti, kas ieskaitāmi viņas sertifikātu kontā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] 2006.gada 15.jūnijā Alūksnes pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.145 „Par *K.K.* sūdzības par Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2006.gada 14.marta lēmumu Nr.47 „Par kompensācijas piešķiršanu par zemi" izskatīšanu", ar kuru noraidījusi pieteicējas iesniegumu. Lēmumā konstatēts tālāk minētais.

[2.1] 1992.gada 11.maijā Alūksnes pilsētas domē saņemts pieteicējas iesniegums par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi Helēnas ielā l, Alūksnē. Saskaņā ar zemesgrāmatu aktu Nr.528-1, gruntsgabala Nr.413F Helēnas ielā l, Alūksnē, īpašnieks uz 1940.gada 21.jūliju ir bijis *A.K.* Zemesgabala platība bijusi 2957m^2. Pieteicēja ir bijušā zemes īpašnieka mazmeita, strīds par radniecību nepastāv.

[2.2] 1994.gada 9.decembrī Alūksnes pilsētas zemes komisija pieņēmusi lēmumu (protokols Nr.12, 8.punkts), ar kuru pieteicējai ir atzītas

īpašuma tiesības uz zemi Helēnas ielā l, Alūksnē, 3640m^2 platībā un lūgts Valsts Zemes dienestu veikt zemes gabala robežu kamerālos darbus un robežu ierādīšanu dabā.

[2.3] 1995.gada 19.janvārī Alūksnes rajona zemes komisija pieņēmusi lēmumu (protokols Nr.1, 2.punkts), ar kuru tā piekritusi Alūksnes pilsētas zemes komisijai par īpašuma tiesību uz zemi Helēnas ielā l, Alūksnē, 3640m^2 platībā atzīšanu pieteicējai.

Izskatot lietas par īpašuma tiesību atjaunošanu Helēnas ielā l, Alūksnē, materiālus, kā arī apsekojot minēto zemes gabalu uz vietas konstatēts, ka laika gaitā no 1940.gada ir tikusi paplašināta Helēnas iela Alūksnē, kā arī no jauna izbūvēta Liepu iela Alūksnē, kā rezultātā gruntsgabala Nr.413F Helēnas ielā l, Alūksnē, platība ir samazinājusies par 683m^2.

[2.4] 1996.gada 20.jūnijā Alūksnes pilsētas dome, pamatojoties uz likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" IV nodaļu, ir pieņēmusi lēmumu (protokols Nr.10., 4.punkts), ar kuru noteikusi, ka Alūksnes pilsētas teritorijā līdzvērtīgu zemesgabalu vietā piešķirama tikai kompensācija, iztrūkstošā zemesgabala vietā līdzvērtīgu zemi ierādīt nav iespējams.

Pieteicēja vairākkārt ir griezusies Alūksnes pilsētas domē, Valsts Zemes dienestā, tiesā, citās iestādēs ar sūdzībām un iesniegumiem par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemesgabalu Helēnas ielā l, Alūksnē tā vēsturiskajās robežās un platībā.

[2.5] 2001.gada 6.novembrī Alūksnes pilsētas zemes komisija pieņēmusi lēmumu (protokols Nr. 19, 6.punkts) „Par zemes gabala robežu precizēšanu un agrāk pieņemto lēmumu precizēšanu", ar kuru pieteicējai tikušas atzītas īpašuma tiesības uz zemes gabalu 3640 m^2 platībā Helēnas ielā l, Alūksnē, nodots valdījumā zemes gabals 2957m^2 platībā, kā arī atzītas tiesības saņemt kompensāciju par 683m^2 zemes, ko aizņem Helēnas un Liepu ielu daļas. Šajā lēmumā ir atzīts, ka zemesgabala iemērīšanas procesā projektētā robeža šķērso esošo būvi – sporta laukumu, kas ir pretrunā ar Ministru kabineta 1995.gada 29.augusta noteikumu Nr.264 „Noteikumi par zemes reformas īstenošanu pilsētās" 39.punktu, līdz ar to šīs robežas izmaināmas. Lēmums likumā noteiktajā kārtībā nav ticis apstrīdēts vai pārsūdzēts.

[2.6] 2004.gada 13.aprīlī Alūksnes pilsētas zemes komisija, izskatot pieteicējas 2004.gada 8.marta iesniegumu pieņēmusi lēmumu un informējusi iesniedzēju par to, ka līdzvērtīgās zemes vietā piešķirama tikai kompensācija. Lēmums stājies spēkā, nav apstrīdēts vai pārsūdzēts.

[2.7] 2005.gada 3.martā Alūksnes rajona tiesa noraidījusi pieteicējas pieteikumu par to, lai viņai dabā tiktu iemērīta zeme 3640m^2 platībā Helēnas ielā l, Alūksnē.

[2.8] 2005.gada 21.martā ir veikta robežu iemērīšana, un pieteicēja ir iepazinusies ar zemesgabala robežu iemērīšanu dabā un saskaņojusi zemesgabala Helēnas ielā l, Alūksnē, robežas, parakstot zemes robežu noteikšanas aktu. Šo aktu, kā blakus esošā zemesgabala īpašnieks ir

parakstījis arī Alūksnes Evaņģēliski luteriskās draudzes pārstāvis.

[2.9] Ņemot vērā to, ka zemesgabalu Helēnas ielā l, Alūksnē, tā vēsturiskajās robežās atgriezt zemesgabala īpašnieka mantiniecei nav iespējams, Alūksnes pilsētā līdzvērtīga zeme netiek piešķirta, pieteicējas sūdzība par Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2006.gada 14.marta lēmumu Nr.47 (protokols Nr.6, 4.punkts) ir noraidīta.

[3] 2006.gada 20.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Alūksnes pilsētas domes (turpmāk arī – atbildētāja) 2006.gada 15.jūnija lēmuma Nr.145 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu un atlīdzinājuma par tiesību aizskārumu piedziņu. Pieteikums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja Lēmumu uzskata par nepamatotu, jo atbildētāja lēmusi, par pieteicējas iesnieguma noraidīšanu, norādot, ka iepriekš pieņemtie lēmumi, ar kuriem zeme viņai piešķirta, ir atcelti; ka Alūksnes rajona tiesa taisījusi analogu spriedumu, bez tam pilsētas robežās ir notikusi Helēnas un Liepu ielas paplašināšana, kas liedz zemi ierādīt vecajās robežās.

[3.2] Nepamatots ir Lēmums daļā par to, ka pieteicējai piešķirami kompensācijas sertifikāti, jo ignorētas īpašnieka varas tiesības pār savu īpašumu. Lai panāktu šādu nelikumīgu situāciju, atbildētāja atcēlusi lēmumus, ar kuriem pieteicējai šī zeme piešķirta īpašumā.

[4] 2006.gada 10.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums par pieteicējas pieteikumu, kurā norādīts, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem

[4.1] Pašvaldība savu nostāju pieteicējas iesnieguma sakarā ir izteikusi Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnija lēmumā Nr.145 atbilstoši tajā norādītajiem motīviem.

[4.2] Papildus lēmumā aprakstītajiem apstākļiem un lietas izskatīšanā apskatītajiem dokumentiem, norādījusi, ka pieteicēja nepamatoti saskata pašvaldības rīcībā prettiesiskas darbības, jo neizprot zemes reformas īstenošanas kārtību tās tiesiskā regulējuma kontekstā. Un tieši, neizprot zemes reformas tiesiskajā regulējumā lietoto terminu „atzīt īpašuma tiesības" un „atjaunot īpašuma tiesības" atšķirību, kā arī uzskata par nepareizu tiesiski noregulēto kārtību, ka īpašuma tiesības atjauno nevis identiski vēsturiskajām zemju robežām un platībai, bet gan atbilstoši faktiskajai situācijai.

[5] Pieteicēja tiesas sēdē izteica piekrišanu turpmāk lietu izskatīt rakstveida procesā (*skat. tiesas sēdēs protokolu – lietas 90.lapa*), tiesas sēdē pieteicēja savu prasījumu uzturēja un paskaidroja, ka uzmērot zemesgabalu, tas tika nomērīts mazāk un, ka kompensācijas sertifikātus viņa nevēlas.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, atzīst, ka pieteicējas pieteikums par Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnja lēmuma Nr.145 (sēdes protokols Nr.14, 2.punkts) atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus turpmāk minētos faktus.

[8.1] 1992.gada 11.maijā pieteicēja Alūksnes pilsētas Tautas deputātu padomei iesniegusi zemes pieprasījumu par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemesgabalu Helēnas ielā 1, Alūksnē 3640m^2 platībā (*lietas 27.lapa*).

[8.2] Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 1994.gada 9.decembra lēmumu pieteicējai atzītas īpašuma tiesības uz zemi Helēnas ielā l, Alūksnē, 3640m^2 platībā, vienlaikus norādot, ka uzmērot zemesgabalu dabā, zemesgabala platība tiks precizēta un, ka pēc robežu plānu izgatavošanas tiks pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi (*lietas 37.lapa*).

[8.3] Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2001.gada 6.novembra lēmumu pieteicējai atzītas īpašuma tiesības uz zemesgabalu Helēnas ielā l, Alūksnē, 3640m^2 platībā; nodots valdījumā zemes gabals 2957m^2 platībā; par 683m^2 zemes, ko aizņem Helēnas un Liepu ielu daļas, noteikta kompensācija. Lēmums pamatots ar to, ka daļu zemesgabala aizņem ielas un jau esošu būve – sporta laukums (*lietas 45.lapa*).

[8.4] Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2004.gada 13.aprīļa lēmumu pieteicēja atkārtoti informēta, ka līdzvērtīgās zemes vietā piešķirama tikai kompensācija (*lietas 51.lapa*).

[8.5] Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2006.gada 14.marta lēmumu pieteicējai piešķirta kompensācija par Helēnas ielas 1, Alūksnē, zemi 683m^2 platībā Ls466,90 vai 16,7 kompensācijas sertifikātu (*lietas 99.lapa*).

[8.6] 2006.gada 8.aprīlī pieteicēja apstrīdējusi iepriekš minēto Alūksnes pilsētas zemes komisijas lēmumu, norādot, ka nevēlas saņemt kompensāciju, bet gan lai viņai tiktu atgriezta viņas vectēvam piederošā zeme.

Ar Alūksnes pilsētas domes Lēmumu, izskatot minēto pieteicējas iesniegumu, tas tika noraidīts (*lietas7.-9.lapa*)

[9] Lietā nav strīda par [8] minētajiem faktiem. Strīds ir par to, vai atbildētāja pamatoti atteikusi pieteicējai atjaunot īpašuma tiesības uz daļu no mantojamās zemes Helēnas ielā 1, Alūksnē, 683m^2 platībā, tā vietā piešķirot kompensācijas sertifikātus.

No pieteikuma, un pieteicējas paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka pieteicēja vēlas saņemt īpašumā zemi, kāda tā bijusi uz 1940.gadu –

3640m^2 platībā un uz kādu viņai ar zemes komisijas lēmumu tika atzītas īpašuma tiesības.

[10] Tiesa konstatē, ka pieteicējas prasījums precizējams – par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments tiesu praksē ir atzinis, ka skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (APL 254.pants), tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. To darot, tiesai jāņem vērā visi būtiskie apstākļi, neatkarīgi no tā, vai negatīvajā administratīvajā aktā, ar kuru atteikts apmierināt pieteicēja prasījumu, šie apstākļi ir norādīti. Administratīvais akts šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Tas izriet no tā, ka šādā gadījumā administratīvā akta (atteikuma izdot labvēlīgu aktu) atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta sprieduma SKA-415/2006, 17.punktu*).

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi.

[11] Bijušo zemes īpašnieku un to mantinieku tiesības atjaunot īpašuma tiesības uz zemi pilsētās noteica likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās".

Šā likuma 12.panta pirmajā daļā noteikts, ka bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem atjauno zemes īpašuma tiesības uz viņiem agrāk piederējušiem zemes gabaliem robežās, kādas noteiktas pašvaldību apstiprinātajos pilsētu vai atsevišķu zemes gabalu ierīcības projektos, izņemot šā panta 3.punktā minēto gadījumus, ja uz bijušo zemes īpašnieku zemes atrodas (..) pilsētas nozīmes inženiertehniskās un transporta infrastruktūras objekti - ielas, tilti, tuneļi, ceļu pārvadi, dzelzceļa līnijas un ostas.

Gadījumos, ja nav iespējams bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem piešķirt lietošanā viņu īpašumā bijušo zemi vai tās daļu, tad pēc viņu izvēles ir iespējas pieprasīt zemes īpašuma tiesību atjaunošanu un saņemt no ēku un būvju īpašnieka nomas maksu; vai pieprasīt nodot viņiem īpašumā vai piešķirt lietošanā līdzvērtīgu zemes gabalu; vai saņemt kompensāciju likumā noteiktajā kārtībā.

[12] Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā pieteicējai atzītas īpašuma tiesības uz zemi Helēnas ielā l, Alūksnē, 3640m^2 platībā, bet atjaunotas īpašuma tiesības (nodotas valdījumā) uz minēto zemesgabalu tikai 2957m^2 platībā. Pieteicējai nav atjaunotas īpašuma tiesības uz 683m^2 mantojamās zemes, jo uz tās atrodas ielas, un tā vietā atbildētāja nolēmusi

piešķirt pieteicējai kompensāciju [8.3].

Tiesa atzīst, ka šāds atbildētājas lēmums atbilst likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.pantā noteiktajam tiesiskajam regulējumam. Lēmumu pieteicēja nav pārsūdzējusi un tas kļuvis neapstrīdams.

[13] Tiesa no lietā esošajiem materiāliem konstatē, ka 2003.gadā Valsts zemes dienestam, izpildot zemes īpašuma robežu noteikšanu apvidū, pieteicēja ir izteikusi iebildumus attiecībā uz zemes robežām, norādot, ka nepiekrīt piedāvātajam zemes robežu izvietojumam un pieprasījusi, lai zemes robežas tiktu iemērītas saskaņā ar vecajām robežām, šķērsojot sporta laukumu (*lietas 47.lapa*).

Par minēto strīdu pieteicēja vērsusies Alūksnes rajona tiesā, kas ar 2005.gada 3.marta spriedumu noraidīja pieteicējas pieteikumu par Valsts zemes dienesta rīcības atzīšanu par prettiesisku (*lietas 53.-54.lapa*). Minēto spriedumu pieteicēja noteiktajā kārtībā un termiņā nav pārsūdzējusi.

[14] 2004.gada 30.martā pieteicēja vērsusies Alūksnes pilsētas zemes komisijā ar lūgumu piešķirt līdzvērtīgu zemi par mantojamo zemes daļu Helēnas ielā 1, Alūksnē, ko aizņem sporta laukums. Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2004.gada 13.aprīļa lēmumu konstatēts, ka pieteicēja nav apstrīdējusi Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2001.gada 6.novembra lēmumu un atkārtoti informēja, ka līdzvērtīgās zemes vietā piešķirama tikai kompensācija [8.4]. Lēmumu pieteicēja nav pārsūdzējusi un tas kļuvis neapstrīdams.

[15] Ar Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2006.gada 14.marta lēmumu pieteicējai piešķirta kompensācija par Helēnas ielas 1, Alūksnē, zemi 683m^2 platībā Ls466,90 vai 16,7 kompensācijas sertifikātu.

Tiesa, vērtējot šo lēmumu pēc tā satura, secina, ka tas izdots, izpildot spēkā stājušos Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2001.gada 6.novembra lēmumu, ar kuru daļā par 683m^2 zemi pieteicējai tika noteikta kompensācija.

Ar minēto lēmumu ir noteikts kompensācijas apmērs zemesgabalam, uz kuru pieteicējai netika atjaunotas īpašuma tiesības. Lēmums pieņemts, pamatojoties uz Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas 2006.gada 13.marta pilsētas zemes vērtības kompensācijas aprēķina protokolu Nr.177.

[16] Pieteicēja, apstrīdot iepriekš minēto zemes komisijas lēmumu, Alūksnes pilsētas domei norādījusi, ka nevēlas saņemt kompensāciju, bet gan zemi.

Tiesa, izvērtējot pārsūdzēto Lēmumu, atzīst, ka atbildētāja pamatoti konstatējusi, ka pieteicēja nav apstrīdējusi sākotnējos zemes komisijas lēmumus, ar kuriem pieteicējai tika atzītas un atjaunotas īpašuma tiesības

uz mantojamo zemesgabalu Helēnas ielā 1, Alūksnē. Līdz ar to atbildētāja pamatoti noraidījusi pieteicējas sūdzību, atsaucoties uz to, ka Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2001.gada 6.novembra lēmums ir stājies spēkā, kā arī blakus esošo zemesgabali ir iemērīti, kam pieteicēja ir piekritusi, saskaņojot to robežas, un šo zemesgabalu īpašnieki savas īpašuma tiesības ir reģistrējuši zemesgrāmatā.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja nav apstrīdējusi Alūksnes pilsētas domē zemes komisijas lēmumu par atteikšanos nodot īpašumā zemi, kā to prasa likuma „Par zemes komisijām" 6.punkta otrā daļa. Tādējādi Alūksnes pilsētas zemes komisijas 2001.gada 6.novembra lēmuma tiesiskuma un pamatotības pārbaude valsts pārvaldes iekšienē nav veikta. Līdz ar to šāds lēmums ir kļuvis neapstrīdams.

Ņemot vērā konstatētos apstākļus, tiesa nevērtē pieteicējas pieteikumā ietvertos argumentus par īpašuma tiesībām uz neatdoto zemesgabala daļu.

[17] Tai pašā laikā, skatot pieteicējas prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa secina, ka šis prasījums pēc būtības nepamatots un noraidāms.

Tiesa uzskata par būtisku apstākli, ka lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu ir lēmums, ko pašvaldība (tās zemes komisija) pieņēmusi zemes reformas ietvaros atbilstoši zemes reformas likumiem – likumam „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās".

Zemes reforma ir vienreiz īstenojams process, kura ietvaros notiek īpašuma konversija, proti, valsts un pašvaldības rīcībā esošs ierobežots resurss – zeme – privatizācijas ceļā tiek nodots privātpersonu īpašumā. Minētā procesa ietvaros privātpersonām noteiktos termiņos bija jāveic noteiktas darbības – jāpieprasa zeme lietošanā (zemes reformas pirmā kārta), īpašumā (zemes reformas otrā kārta). Attiecīgi arī valsts un pašvaldību iestādēm bija jāpieņem noteikta veida lēmumi attiecībā uz minētajiem iesniegumiem, vai arī strīdus situācijas attiecībā uz zemes pieprasījumiem likumā noteiktajos gadījumos jārisina tiesā.

No minētā izriet secinājums, ka personai, kura vēlējās realizēt savas tiesības atgūt īpašumā zemi, kas bija piederējusi privātpersonai (vai personai, kuras mantinieks viņa ir) 1940.gadā, bija likumā noteiktajā kārtībā jāiesniedz pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, un šāds pieprasījums ir izskatāms tikai vienreiz. Ja reiz valsts vai pašvaldības institūcijas ir zemes reformas ietvaros vienreiz pēc būtības izskatījušas personas iesniegumu par zemes piešķiršanu īpašumā, to arī apmierinot, persona savas tiesības zemes reformas ietvaros būtībā ir realizējusi. Līdz ar to var pastāvēt strīds tikai par šāda pieņemtā lēmuma tiesiskumu, bet nevar pastāvēt iespēja vairākus gadus pēc tam vērsties ar jaunu iesniegumu par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu.

[18] No iepriekš minētā secināms, ka pieteicēja savas tiesības uz

līdzvērtīga zemesgabala saņemšanu īpašumā būtībā var realizēt tikai viena administratīvā procesa ietvaros – sakarā ar savu iesniegumu par īpašuma tiesību atjaunošanu. Savukārt visi iebildumi un attiecīgi labojumi vai grozījumi sakarā ar šo iesniegumu pieņemtajā lēmumā ir iespējami, tikai vai nu pārsūdzot šo lēmumu, vai arī uzsākot administratīvo procesu tajā pašā lietā no jauna.

Kā iepriekš konstatēts, pieteicēja nav pārsūdzējusi Alūksnes pilsētas zemes komisijas lēmumus, ar kuriem tika atzītas īpašuma tiesības uz zemi Helēnas ielā 1, Alūksnē, 3640m^2 platībā, bet atjaunotas īpašuma tiesības uz zemi Helēnas ielā 1, Alūksnē, 2957m^2 platībā, pārējā daļā – par zemi 683m^2, nosakot kompensāciju. Kaut gan būtībā pieteicēja iebilst tieši par to, ka minētie zemes komisijas lēmumi bija nepareizi, jo īpašuma tiesības, pēc pieteicējas domām, nav tikušas atjaunotas uz zemesgabalu, kurš bija pieteicējas vectēva īpašumā uz 1940.gadu.

Līdz ar to ir izvērtējams, vai pieteicējam ir pamats prasīt uzsākt no jauna administratīvo procesu sakarā ar viņa iesniegumu par īpašuma tiesību atjaunošanu.

[19] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 87.panta pirmajai daļai, ja administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams, tajā pašā lietā administratīvo procesu var uzsākt no jauna, ja ir vismaz viens no šādiem apstākļiem: 1) ir mainījušies lietas faktiskie apstākļi, kuri bija par pamatu lēmuma pieņemšanai; 2) lietas tiesiskie apstākļi ir mainījušies adresātam par labu; 3) Eiropas Cilvēktiesību tiesa vai cita starptautiska vai pārnacionāla tiesa šajā lietā ir pieņēmusi nolēmumu, no kura izriet, ka administratīvais process jāuzsāk no jauna. Šādā gadījumā iestāde, pieņemot lēmumu atsāktajā lietā, balstās uz attiecīgās tiesas nolēmumā konstatētajiem faktiem un to juridisko vērtējumu.

Tiesa konkrētajā lietā nesaskata iepriekš minētajā tiesību normā paredzētos nosacījumus, un atzīst, ka atbildētāja pamatoti nav uzsākusi no jauna administratīvo procesu sakarā ar pieteicējas 2006.gada 8.aprīļa iesniegumu.

[20] Administratīvā procesa likuma 92.pants nosaka, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Lai personai rastos tiesības uz atlīdzinājumu, ir nepieciešams, lai būtu iestājušies noteikti priekšnoteikumi. Pirmkārt, ir jākonstatē, ka iestādes izdotais administratīvais akts ir bijis prettiesisks. Otrkārt, kā izriet no Administratīvā procesa likuma 93.panta trešās daļas, attiecīgajai administratīvajai lietai jābūt izskatītai pēc būtības. Konkrētajā lietā tas nozīmē, ka ar tiesas spriedumu būtu jāatzīst, ka Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnija lēmums Nr.145 ir prettiesisks.

Ņemot vērā, ka tiesa šajā lietā nekonstatēja lēmuma prettiesiskumu,

tādējādi pieteicējai nav radušās tiesības prasīt materiālo kaitējumu no Alūksnes pilsētas domes.

[21] Ievērojot iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnija lēmums Nr.145 ir pamatots, bet pieteicējas pieteikums par tā atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu un materiālā kaitējuma atlīdzināšanu noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-252.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt *K.K.* pieteikumu par Alūksnes pilsētas domes 2006.gada 15.jūnija lēmums Nr.145 atcelšanu, labvēlīga administratīvā akta izdošanu un materiālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 17.martā.

Tiesnese S.Ozola